

Klokkenluidersprocedure voor personeelsleden

1. Doel

Deze procedure komt er vanuit de klokkenluiderswet van 28/11/22 die voorschrijft dat elke werkgever met meer dan 50 werknemers een intern meldingskanaal dient te voorzien. Een klokkenluider is een persoon die informatie uit de werkomgeving over inbreuken op geldende regelgeving binnen de organisatie meldt. Aan de hand van deze procedure tracht Woonsprong de drempel te verlagen om (wan)praktijken bij Woonsprong te melden. De bedoeling is dat inbreuken zo sneller opgespoord en behandeld kunnen worden.

2. Wie kan melden?

Deze procedure is van toepassing op iedereen die werkzaam is of is geweest of werkzaamheden heeft verricht voor Woonsprong in welke hoedanigheid ook: werknemers, ex-werknemers, zelfstandigen, leveranciers, consultants, aannemers, onderaannemers, sollicitanten, vrijwilligers, stagiairs, managers, leidinggevendenden, bestuurders, ...

Elke melder kan in de eerste plaats gebruik maken van het intern meldkanaal om een inbreuk te melden. Zie punt 4.

3. Wat kan je melden?

Informatie, waaronder redelijke vermoedens, over feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden, alsmede over pogingen tot verhulling van dergelijke inbreuken.

Concreet betreft het elke bezorgdheid over (mogelijke) inbreuken op het Europees Unierecht of nationaal recht, die gebaseerd is op informatie die je uit je werkomgeving verkreeg, op volgende gebieden:

- overheidsopdrachten
- financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering
- productveiligheid en -conformiteit
- veiligheid van vervoer
- bescherming van het milieu
- stralingsbescherming en nucleaire veiligheid
- veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn
- volksgezondheid
- consumentenbescherming
- bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen
- bestrijding van belastingfraude
- sociale fraudebestrijding

Naast de melding van deze (mogelijke) inbreuken via de klokkenluidersprocedure, kan je nog steeds andere bezorgdheden, incidenten en klachten blijven formuleren via de gekende kanalen. Voor klachten verwijzen we naar Procedure Klachtenbehandeling (verwijzing).

4. Meldkanalen

4.1. Intern meldkanaal

Melders dienen zoveel mogelijk het hiertoe voorziene interne meldingskanaal te gebruiken. Dit interne kanaal heeft als doel inbreuken op de hierboven geschetste gebieden binnen de organisatie op te sporen en te verhelpen. Een melding doen kan op volgende wijze:

- Telefonische melding bij Sarah Deprez (meldingbeheerder) via 0472/29.19.91.
- Melding per e-mail naar klokkenluider@woonsprong.be.
- Schriftelijk aan: Sarah Deprez, dienst Facility, Seringenstraat 2, 8400 OOSTENDE met de vermelding 'STRIKT VERTROUWELIJK'.
- In persoon: door een afspraak te maken met Sarah Deprez (via mail of telefonische melding).

4.1.1 Hoe inbreuk omschrijven?

Een goede omschrijving van de (mogelijke) inbreuk is belangrijk. Om de melding van een (mogelijke) inbreuk grondig te kunnen onderzoeken, is een goede omschrijving van de inbreuk belangrijk. Volgende vragen kunnen je hierbij helpen:

- Wat is er gebeurd? Wat gaat er mogelijk gebeuren?
- Wanneer is het gebeurd?
- Waar is het gebeurd? Binnen welke dienst/afdeling/team?
- Wie was of is erbij betrokken?
- Is de situatie nog steeds aan de gang?
- Namen van andere personen of getuigen die de gemelde feiten kunnen bevestigen?
- Andere gegevens of elementen die kunnen helpen om de melding te onderzoeken? Je kan eventueel een bijlage (document, foto, filmpje, ...) toevoegen van de (mogelijke) inbreuk.
- Heb je de kwestie al besproken? Met wie?
- Wat zijn jouw contactgegevens?

4.1.2 Verwerking van de melding

Binnen de zeven dagen na de dag waarop het intern meldingskanaal de melding heeft ontvangen wordt een ontvangstmelding verstuurd.

Als het meldingskanaal een melding behandelt, neemt ze een strikte neutraliteit in acht. In geen geval wordt de melding behandeld door een persoon die betrokken is of was bij de feiten waarop de melding betrekking heeft.

De vertrouwelijkheid van de volgende elementen wordt beschermd:

- De identiteit van het personeelslid;
- De identiteit van derden die in de melding worden genoemd;
- Informatie waaruit de identiteit van het personeelslid of een derde kan blijken.

Het meldingskanaal gaat de juistheid na van de informatie en neemt de gepaste maatregelen als er een vermoeden van een inbreuk is. De melding wordt anoniem gebracht op het directieteam die de ontvankelijkheid onderzoekt.

- Indien je melding ontvankelijk is, wordt door het directieteam een behartiger aangeduid die verantwoordelijk gesteld wordt om met de inhoud van je melding aan de slag te gaan. Dit is een persoon die kennis en kunde heeft om met je melding aan de slag te gaan. Indien nodig zal deze persoon ook nog meer informatie bij je opvragen. Deze behartiger is gebonden aan dezelfde beschermings- en vertrouwelijkheidsafspraken als de meldingsbeheerder.

De behartiger koppelt resultaat van de behandeling van de klacht terug aan directie en aan meldpunt klokkenluider.

- Je melding is niet ontvankelijk indien uit het voorafgaand onderzoek blijkt dat je melding geen (mogelijke) inbreuk op het Europees Unierecht of nationaal recht is. Indien je melding een bezorgdheid of incident betreft waarvoor andere kanalen bestaan, zal de meldingsbeheerder je informeren en adviseren waar je wel met je melding terecht kan.

Binnen de drie maanden na de dag waarop het meldingskanaal de ontvangstmelding heeft verstuurd, informeert ze het personeelslid over de geplande opvolging of genomen maatregelen en over de redenen daarvoor.

Indien het niet mogelijk is om de melder enige feedback te geven, dan krijgt de melder daar bericht van, evenals van de reden waarom er nog geen informatie voorhanden is.

4.1.3 GDPR

Het meldingskanaal houdt een register bij van de ontvangen meldingen. Dit register beantwoordt aan de geheimhoudingsvereisten. Elke verwerking van je melding gebeurt in overeenstemming met de GDPR. Niet gemachtigde personen hebben geen toegang tot je gegevens.

4.2. Extern meldkanaal

Je kan ook rechtstreeks gebruik maken van een extern meldkanaal dat door de overheid werd opgezet. Een klacht indienen kan dan bij de Federale Ombudsman (te bereiken via het gratis nummer 0800/99 961 of via www.federaalombudsman.be) of de sectorale instanties, waaronder deze federale autoriteiten (niet-limitatieve lijst):

- Overheidsopdrachten: de dienst Overheidsopdrachten van de FOD Kanselarij van de Eerste minister;
- Financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering: FSMA voor de regels bedoeld in artikel 45 van de wet van 2 augustus 2002, NBB voor de regels bedoeld in de artikelen 12bis en 36/2 van de wet van 22 februari 1998, College van toezicht op de bedrijfsrevisoren voor de regels bedoeld in artikel 32 van de wet van 7 december 2016;
- Productveiligheid en productconformiteit: FOD Economie, FOD Volksgezondheid, FAGG, BIPT, FOD Mobiliteit;
- Veiligheid van het vervoer: FOD Mobiliteit, Nationale Autoriteit voor Maritieme Beveiliging;
- Bescherming van het milieu: FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Leefmilieu Brussel, CREG, Algemene Directie Energie, ACER;
- Stralingsbescherming en nucleaire veiligheid: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle;
- Veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn: FAVV, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
- Volksgezondheid: Sciensano, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, FAGG, Federale commissie “Rechten van de patiënt”;
- Consumentenbescherming: FOD Economie.

Tenslotte hebben de klokkenluiders ook de mogelijkheid om, onder bepaalde voorwaarden, de informatie openbaar te maken.

5. Welke bescherming geniet je als klokkenluider?

Klokkenluiders die ter goeder trouw een (mogelijke) inbreuk tegen het Europees Unierecht of nationaal recht melden, mogen geen enkel nadelig of negatief gevolg ondervinden als gevolg van hun melding. De klokkenluiderskanalen en de opvolging van je melding zijn zo georganiseerd dat de veiligheid van je melding maximaal wordt gegarandeerd en de vertrouwelijkheid en geheimhouding van je identiteit als melder, je melding en eventueel genoemde derden worden beschermd.

Van zodra je je kenbaar maakt bij je melding, geniet je onmiddellijk van een beschermd statuut als klokkenluider tegen mogelijke represailles (bijvoorbeeld het niet verlengen van een contract, ontslag, pesterijen, overplaatsing,...). Ook degenen die je actief ondersteunen als klokkenluider (bvb. een collega, je familieleden, een vakbondsafgevaardigde) zijn beschermd.

Als je van oordeel bent dat je na je melding het slachtoffer bent geworden van represaillemaatregelen, kan je dit melden bij een meldingsbeheerder, die zal onderzoeken of de maatregelen verband hebben met de melding of niet. Zo ja, dan zullen de nodige maatregelen worden genomen om de represailles ongedaan te maken.